ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK II — Warszawa, dnia 4 maja 1938 r. — Nr 25

TREŚĆ:

58.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 28 kwietnia 1938 r.

w sprawie poddania zatargu zbiorowego w przemyśle budowlanym na obszarze miasta Łodzi i okolicy rozstrzygnięciu komisji rozjemczej.

Na podstawie art. 1, 3 ust. (1) i 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komi-

sjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 39, poz. 313) zarządzam co następuje:

Wobec niemożności polubownego załatwienia zatargu zbiorowego pomiędzy pracodawcami a pracownikami o ustalenie warunków pracy i płacy w przemyśle budowlanym na obszarze miasta Łodzi i okolicy oraz wobec tego, że zatarg ten nabiera charakteru zagrażającego ogólno-państwowym interesom gospodarczym — poddaję zatarg ten rozstrzygnięciu Komisji Rozjemczej, którą w tym celu powołuję i wyznaczam na przewodniczącego Komisji p. Zbigniewa Wróblewskiego, Inspektora w Departamencie Pracy.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

59.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 kwietnia 1938 r.

o wniosku w sprawach nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Brześcia n. Bugiem układowi zbiorowemu pracy z dnia 28 stycznia 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Chrześcijańskie Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Brześciu n. Bugiem, Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Brześciu n. Bugiem, Związek Właścicieli Domów i Placów w Brześciu n. Bugiem i Związek Zawodowy Dozorców Domowych w Brześciu n. Bugiem P. Z. Z. Z. zgłosiły do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieru-

chomości na obszarze miasta Brześcia n. Bugiem układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Brześciu n. Bugiem w dniu 28 stycznia 1938 r.

a) po stronie pracodawców przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Nieruchomości w Brześciu n. Bugiem, Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Brześciu n. Bugiem i Związek Właścicieli Domów i Placów w Brześciu n. Bugiem,

b) po stronie pracowniczej przez Związek Zawodowy Dozorców Domowych w Brześciu n. Bugiem P. Z. Z. Z.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy VI Okręgu (Białystok, ul. Orzeszkowej Nr 5) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Za Głównego Inspektora Pracy
Dyrektora Departamentu:
(—) *W. Prenier*
Naczelnik Wydziału

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 23.IV. 1938 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

Pomiędzy Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Właścicieli Nieruchomości w Brześciu n. Bugiem w osobie Jana Grzegorzewskiego, Stowarzyszeniem Właścicieli Nieruchomości w Brześciu n. Bugiem w osobie p. Jakuba Kantorowicza, Związkiem Właścicieli Domów i Placów w Brześciu n. Bugiem w osobie p. Maksa Łabrysa — z jednej strony, a

Związkiem Zawodowym Dozorców Domowych w Brześciu n. Bugiem P. Z. Z. Z. z siedzibą przy ul. Listowskiego 16, w osobach sekretarza p. Zygmunta Kolbego i Władysława Kuczyńskiego — z drugiej strony,

za pośrednictwem inspektora pracy 36 obwodu w Brześciu n. Bugiem, p. Łukasza Janickiego,

na posiedzeniu w lokalu Inspektoratu Pracy 36 obwodu w Brześciu n. Bugiem w dniu 28 stycznia 1938 r. został zawarty na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) następujący układ zbiorowy pracy, ustalający warunki pracy i płacy dozorców domowych na obszarze m. Brześcia n. Bugiem na rok służbowy 1938/39:

Zasady ogólne.

§ 1.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 1 lutego 1938 r. do dnia 1 marca 1939 r.

§ 2.

Układ niniejszy dotyczy z jednej strony właścicieli nieruchomości miasta Brześcia n. Bugiem, z drugiej strony zatrudnionych przez nich dozorców domowych.

UWAGA I: Za dozorcę domu uważa się osobę bez względu na płeć (z wyłączeniem młodocianych do lat 18), której właściciel nieruchomości lub zastępca poruczył nadzór nad nieruchomością i utrzymaniem w niej czystości i porządku.

UWAGA II: Układ niniejszy nie dotyczy osób, powołanych przez właściciela nieruchomości do spełniania przejściowo niektórych czynności, należących do dozorców domowych.

§ 3.

Układ niniejszy stanowi podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych.

Indywidualne umowy, zawierające warunki pracy dla dozorców domowych mniej korzystne, niż warunki w niniejszym układzie, są nieważne i ulegają z mocy prawa zastąpieniu przez warunki ustalone niniejszym układem.

Zobowiązania właścicieli nieruchomości miejskich, wynikające z tytułu umów indywidualnych, których warunki są korzystniejsze niż w niniejszym układzie, pozostają w mocy.

§ 4.

Zatargi, powstałe na tle niniejszego układu, podlegają rozpoznaniu i orzecznictwu Komisyj Rozjemczych, powołanych na mocy ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr 90, poz. 706) i ustawy z dnia 23 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 53).

Do czasu załatwienia zatargu przez Komisję Rozjemczą właścicielowi nieruchomości nie wolno zrywać umowy i wydalić dozorcy, dozorcy zaś nie wolno opuszczać pracy, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 5 niniejszego układu.

Zawarcie i rozwiązanie umowy o pracę.

§ 5.

Zawarcie umowy o pracę między właścicielem nieruchomości, a dozorcą domowym następuje według niniejszego układu, przy czym właściciele nieruchomości obowiązani są przyjmować na stanowiska dozorców domowych wyłącznie osoby zamieszkałe na obszarze m. Brześcia n. Bugiem nie mniej niż jeden rok.

Właściciel nieruchomości ma prawo wypowiedzieć pracę dozorcy domowemu bez podania motywów, uprzedzając go o tym na dwa miesiące naprzód. Okres wypowiedzenia wynosić ma całkowite dwa miesiące kalendarzowe i kończyć się musi zawsze ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, przy czym dla dozorców, zajmujących mieszkania służbowe, koniec dwumiesięcznego wypowiedzenia nie może przypadać na miesiące: luty, listopad i grudzień 1938 r. oraz styczeń 1939 r. i dozorca domowy winien w tychże terminach i na takich warunkach wypowiedzieć pracę właścicielowi nieruchomości. Po upływie terminów powyższych dozorca domowy winien niezwłocznie opuścić służbę i zwolnić mieszkanie służbowe, o ile takowe zajmował, z osobami prawa jego reprezentującymi.

Oprócz tego stosunek najmu pomiędzy stronami ulega rozwiązaniu bez uprzedniego wypowiedzenia:

1) na mocy wzajemnego porozumienia się stron;

2) na mocy orzeczenia Komisji Rozjemczej.

Właściciel domu może rozwiązać umowę bez wypowiedzenia:

1) jeżeli dozorca domowy zaniedbuje swoje obowiązki wymienione w niniejszym układzie, nie przestrzega dotyczących go przepisów administracyjnych i służbowych,

2) jeżeli dozorca domowy przez niedbalstwo wyrządził szkodę domowi lub właścicielowi domu,

3) jeżeli dozorca domowy lub mieszkający z nim członek rodziny dopuścił się czynu karygodnego przeciwko życiu, zdrowiu, majątkowi lub moralności, który zdolny jest spowodować utratę zaufania do niego,

4) jeżeli dozorca domowy upija się,

5) jeżeli dozorca domowy ułatwia na terenie domu uprawianie nierządu,

6) jeżeli dozorca domowy bez pisemnej zgody właściciela domu przyjmuje do swego mieszkania sublokatorów lub udziela przytułku noclegowego albo trzyma żywy inwentarz,

7) jeżeli dozorca domowy lub mieszkający z nim członek rodziny wobec właściciela domu lub rządcy i ich rodzin albo lokatorów zachowuje się w sposób obrażający.

Dozorca domowy może rozwiązać umowę bez wypowiedzenia:

1) jeżeli pracodawca dopuszcza się czynnych zniewag lub ciężkiej obrazy czci względem dozorcy domowego lub członków jego rodziny,

2) jeżeli pracodawca lub członek jego rodziny usiłuje nakłonić dozorcę domowego lub członka jego rodziny do czynów nieobyczajnych lub przeciwnych prawu,

3) jeżeli dozorca domowy bez oczywistej szkody dla swego zdrowia nie może pełnić obowiązków,

4) jeżeli dozorca domowy zostanie powołany do służby wojskowej,

5) jeżeli pracodawca zatrzymuje dozorcy domowemu bezprawnie należne zapłaty lub narusza inne istotne postanowienia układu.

Ocenianie ważności powodów niezwłocznego rozwiązania umowy o pracę przez każdą ze stron podlega w razie sporu orzecznictwu Komisji Rozjemczej.

UWAGA I. Wprzypadku rozwiązania umowy najmu przez dozorcę domowego z powodu bezprawnego zatrzymania zarobków, temu ostatniemu przysługuje prawo domagania się, oprócz przysądzenia zatrzymanych zarobków, jeszcze odszkodowanie, które nie może przekraczać wartości dwumiesięcznej jego pensji oraz innych świadczeń w niniejszym układzie przewidzianych. O słuszności pretensyj dozorców domowych decydują Komisje Rozjemcze.

W razie choroby dozorcy domowego, obowiązki jego pełni zastępca, powołany przez dozorcę domowego, za zgodą właściciela nieruchomości i płatny przez dozorcę. Dozorca zaś domu otrzymywać będzie w czasie choroby w całości pobory, przewidziane w niniejszym układzie od właściciela nieruchomości.

UWAGA II: Przejściowa choroba dozorcy domowego, trwająca nie dłużej niż dwa miesiące lub trwająca w miesiącach lutym, listopadzie i grudniu 1938 r. i styczniu 1939 r., nie może być powodem do rozwiązania umowy o pracę.

Obowiązki dozorcy domowego.

§ 6.

Dozorca domowy obowiązany jest mieć nadzór nad powierzoną mu posesją, tj.:

1) Utrzymać czystość w obrębie powierzonej jego pieczy posesji, a w szczególności: na podwórzu, w bramie, sieniach, klatkach schodowych, ustępach, przy śmietnikach i dole do zlewania pomyj oraz na chodniku i jezdni; na całej długości posesji winien usuwać błoto, śmiecie i śnieg w porze zimowej, jak również winien smolić i bielić wapnem ustępy, śmietniki i doły do zlewania pomyj.

UWAGA I: Mycie sieni i klatek schodowych oraz pompowanie wody do rezerwuaru wodociągowego należy do dozorcy domowego wówczas tylko, o ile to będzie zastrzeżone przy umowie i za oddzielną zapłatą według umowy indywidualnej.

2) O zauważonych uchybieniach przeciw porządkowi lub przepisom administracyjnym i sanitarnym czy to ze strony lokatorów, czy też osób postronnych, a zwłaszcza takich uchybieniach, które mogłyby pociągnąć za sobą niebezpieczeństwo dla całości posesji czy też inne poważne straty dla jej właściciela, winien niezwłocznie dozorca domowy powiadomić właściciela nieruchomości lub jego zastępcę.

3) Wykonywać sumiennie i troskliwie wszystkie zarządzenia i polecenia wydane przez właściciela nieruchomości lub jego zastępcę, wchodzące w zakres czynności dozorcy domowego w myśl niniejszego układu.

4) Ściśle przestrzegać przepisów meldunkowych i policyjno-sanitarnych oraz wszelkich rozporządzeń władz, odnoszących się do utrzymania czystości i zdrowotności nieruchomości.

UWAGA II: Prowadzenie ksiąg domowo-meldunkowych do obowiązków dozorcy domowego nie należy.

§ 7.

Odpowiedzialność przed władzami za niewykonanie obowiązków, wymienionych w § 6, ponosi dozorca domowy; w przypadkach jednak stwierdzenia winy właściciela nieruchomości — ponosi sam właściciel lub jego zastępca.

UWAGA: Zastosowanie niniejszych warunków dotyczy dozorców domowych, pobierających wynagrodzenie według 1, 2 i 3 kategorii wszystkich trzech grup, ustalonych w § 13 niniejszego układu.

§ 8.

Wszelkiego rodzaju czynności i posługi osobiste względem właściciela nieruchomości nie należą do obowiązków dozorcy domowego i winny być opłacane oddzielnie, z wyjątkiem przypadku gdy dozorca domowy jest umówiony do wyłącznej dyspozycji właściciela nieruchomości.

§ 9.

Dozorca domowy winien być ubezpieczony na wypadek choroby w ubezpieczalni społecznej.

§ 10.

W razie śmierci dozorcy domowego stosunek służbowy ustaje automatycznie, jednak rodzina zmarłego, stale z nim zamieszkała, ma prawo zajmowania dotychczasowego mieszkania jeszcze przez okres dwóch miesięcy, o ile będzie spełniała obowiązki zmarłego, oraz ponadto otrzymuje od właściciela nieruchomości tytułem zapomogi jednomiesięczną pensję zmarłego.

O ile dwumiesięczny termin po śmierci dozorcy domowego kończyłby się w m. lutym, listopadzie i grudniu 1938 r. i styczniu 1939 r., to w okresie tych miesięcy również przysługuje ro-

dzinie zmarłego prawo zajmowania dotychczasowego mieszkania służbowego.

§ 11.

Właściciel nieruchomości obowiązany jest dostarczać z własnych funduszów przyrządy i narzędzia oraz materiały niezbędne do utrzymania porządku, a w szczególności: szczotki do zamiatania sieni i klatek schodowych, łopaty, taczki, miotły, piasek, wapno i smołę.

Dozorca domowy winien wydane mu narzędzia przechowywać w przeznaczonym na to miejscu i utrzymywać w należytym porządku, a w razie opuszczenia stanowiska zwrócić je w porządku właścicielowi nieruchomości.

§ 12.

Wynagrodzenie dozorcy domowego uzależnia się od rodzaju i położenia dozorowanej przez niego nieruchomości. W tym celu uskutecznia się podział miasta na trzy grupy ulic:

Do I-ej grupy zalicza się ulice: 3-go Maja od Unii Lubelskiej do przejazdu kolejowego, Dąbrowskiego od Sadowej do Szpitalnej, Steckiewicza, Mickiewicza od Unii Lubelskiej do Długiej, Długą od Mickiewicza do Kościuszki, Pereca, Jagiellońską od Unii Lubelskiej do Długiej, Unii Lubelskiej od kolei do Jagiellońskiej, Zygmuntowską od 3-go Maja do Jagiellońskiej, Listowskiego od Unii Lubelskiej do Długiej, Białostocką od Pl. Marszałka Piłsudskiego do Jagiellońskiej i Plac Marszałka Piłsudskiego, Sadową od Steckiewicza do Batorego, Kościuszki od Unii Lubelskiej do Dąbrowskiego, Pierackiego od Unii Lubelskiej do Dąbrowskiego, Wojewódzką, Mięsny Zaułek i Bazarną.

Do II-ej grupy zalicza się ulice: Pierackiego od Dąbrowskiego do Kobryńskiej, Teatralną, Sadową od Unii Lubelskiej do Steckiewicza, Krótką, Długą od Kościuszki do Szpitalnej, Bema, Unii Lubelskiej od Jagiellońskiej do Muchawca, Zygmuntowską od Sadowej do 3-go Maja i od Jagiellońskiej do Muchawca, Białostocką od Jagiellońskiej do Szpitalnej.

Do III-ej grupy zalicza się wszystkie pozostałe ulice i place.

UWAGA: Ulice nowowybrukowane w 1937 r. i w okresie trwania niniejszego układu przechodzą automatycznie do wyższej grupy ulic.

W każdej z wyżej wymienionych grup rozróżnia się cztery kategorie nieruchomości, a mianowicie:

Do pierwszej kategorii zalicza się domy: parterowe, jedno i więcej piętrowe, posiadające nie mniej niż dziewięć (9) samodzielnych lokali, niezależnie od ilości ubikacyj.

Do drugiej kategorii zalicza się domy: parterowe, jedno i więcej piętrowe, posiadające nie mniej niż cztery i nie więcej niż osiem samodzielnych lokali, niezależnie od ilości ubikacyj.

Do trzeciej kategorii zalicza się wszystkie pozostałe domy.

Do czwartej kategorii zalicza się wszystkie niezabudowane place i ruiny.

Wszystkie budynki, które są zajęte przez urzędy państwowe, komunalne i szkoły publiczne i zajmują większą część budynku, zalicza się do pierwszej kategorii nieruchomości i I-ej grupy ulic, przy czym o ile urząd zajmuje nieduży lokal, to wówczas o zaliczeniu do właściwej grupy i kategorii decyduje Komisja Rozjemcza.

§ 13.

Stosownie do § 12 wynagrodzenie dozorców domowych w poszczególnych grupach i kategoriach ustala się w stosunku miesięcznym, jak następuje:

Grupa ulic	Kategorie nieruchomości			
	pierwsza	druga	trzecia	czwarta
I	30	21	12	9
II	25	18	10	7
III	21	15	8	3

Poza tym dozorca domowy otrzymuje dodatek za nieruchomości narożne (dwufrontowe) w wysokości 20% zasadniczego wynagrodzenia i za każdą klatkę schodową 15% również zasadniczego wynagrodzenia.

UWAGA I: Dozorca domowy, który ma stały nadzór nad posesją i znajduje się do wyłącznej dyspozycji jednego tylko właściciela nieruchomości, otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 100 (stu) złotych miesięcznie i bezpłatne mieszkanie, a w razie nieotrzymania mieszkania, dodatek w wysokości 20% wymienionego wyżej wynagrodzenia.

UWAGA II: Dla dobra i sumiennego wykonywania obowiązków dozorca domowy ma prawo obsługiwać tylko dwie posesje zaliczone do I-szej grupy i pierwszej kategorii lub trzy posesje zaliczone bądź do I-ej grupy i drugiej kategorii, bądź do II-ej grupy i pierwszej kategorii.

W razie stwierdzenia, że dozorca domowy obsługuje więcej posesyj, niż przewiduje niniejszy układ, właściciele nieruchomości mają prawo zmniejszyć wynagrodzenie dozorcy o kwotę przypadającą mu za obsługę niedozwolonej posesji.

§ 14.

Dozorca domowy otrzymuje bezpłatne mieszkanie, które winno być w stanie całkowicie używalnym. Dozorca domowy obowiązany jest utrzymać mieszkanie w należytym porządku.

W razie nieudzielenia dozorcy domowemu mieszkania, dozorca otrzymuje dodatek na mieszkanie w wysokości 20% zasadniczego wynagrodzenia.

UWAGA: Dozorcom domowym zaliczonym do czwartej kategorii wszystkich trzech grup ulic, w razie nieudzielenia im mieszkania, nie należy się z tego tytułu odszkodowanie.

§ 15.

Wynagrodzenie, wskazane w § 13, winno być wypłacone przez właściciela nieruchomości lub jego zastępcę bezpośrednio dozorcy domowemu za pokwitowaniem co miesiąc i nie później, niż do dnia 6 następnego miesiąca.

Brześć n. Bugiem, dnia 28 stycznia 1938 r.

Za Chrześcijańskie Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Brześciu n. Bugiem:
(—) *Jan Grzegorzewski*

Za Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Brześciu n. Bugiem:
(—) *Jakub Kantorowicz*

Za Związek Właścicieli Domów i Placów w Brześciu n. Bugiem:
(—) *Maks Łabrys*

Za Związek Zawodowy Dozorców Domowych w Brześciu n. Bugiem P. Z. Z. Z.
(—) *Zygm. Kolbe* (—) *Władysław Kuczyński*

Układ zawarto w obecności:
(—) *Ł. Janicki*
inspektor pracy 36 obwodu

60.

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 14 marca 1938 r., ustalające warunki pracy i płacy dozorców domowych na obszarze m. Lwowa na czas od dnia 1 kwietnia 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r.

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, powołana pismem inspektora pracy VIII okręgu we Lwowie z dnia 3 marca 1938 r. Nr 14/31-8 na podstawie ustawy z dnia 16 maja 1922 r. w przedmiocie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 324) oraz art. 113 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976), w składzie:

Przewodniczący:
inż. Stanisław Pławski — obwodowy inspektor pracy

Członkowie:
Wincenty Stafiński — sędzia Sądu Okręgowego we Lwowie,
mgr Tadeusz Gretschel — referendarz Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie,

odbyła w dniu 11 i 14 marca 1938 r. posiedzenie w sprawie ustalenia warunków pracy i płacy dozorców domowych miasta Lwowa i po wysłuchaniu opinii przedstawicieli pracodawców i dozorców domów oraz biorąc pod uwagę ogólne położenie stron,

orzekła:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od 1 kwietnia 1938 r. do 31 marca 1939 r.

§ 2.

Orzeczenie niniejsze dotyczy z jednej strony wszystkich właścicieli nieruchomości miejskich we Lwowie, z drugiej strony zatrudnionych przez nich dozorców domowych.

Za dozorcę domu uważa się osobę bez względu na płeć (z wyłączeniem chłopców i dziewcząt do lat 18-tu), której właściciel, zarządca lub jego zastępca poruczył nadzór nad domem, utrzymywanie w nim porządku i czystości. Wszelkie czynności dozorcy związane z jego stanowiskiem może wykonywać sam dozorca lub zdolni do tej czynności członkowie jego rodziny i domownicy do tych czynności przyjęci.

§ 3.

Orzeczenie niniejsze stanowi w myśl ustawy z dnia 16 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 324) podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych. Indywidualne umowy o pracę, zawierające dla dozorców warunki mniej korzystne niż warunki niniejszego orzeczenia, ulegają z mocy wymienionych ustaw zastąpieniu przez warunki określone niniejszym orzeczeniem.

Obowiązki dozorcy.

§ 4.

Dozorca jest obowiązany w interesie właściciela dbać o powierzony sobie w opiekę dom z oględnością i uczciwością. Powinien o wszelkich wiadomych mu zaszłych lub grożących uszkodzeniach domu bezwłocznie donieść właścicielowi domu lub jego zastępcy. Powinien możliwie zapobiec wszelkiemu uszkodzeniu domu lub jego urządzeń i dopilnować, by w domu przestrzegano przepisów regulaminu domowego, wydanego przez właściciela domu.

Dozorca również obowiązany jest wykonywać sumiennie i troskliwie wszelkie rozporządzenia i polecenia, wydawane przez właściciela lub jego zastępcę, dotyczące obsługi, nadzoru i zarządu domu, tudzież przestrzegać przepisów meldunkowych.

§ 5.

Obowiązkiem dozorcy jest czuwanie nad bezpieczeństwem domu i jego mieszkańców i wzywanie w nagłych wypadkach pomocy organów bezpieczeństwa. Powinien on dbać o czystość wszystkich dostępnych części domu, a więc wjazdów, bram, sieni, klatki schodowej, strychu, piwnicy, wychodków dostępnych dla publicznego użytku i podwórzy. Tak samo powinien utrzymywać na chodniku względnie na ulicy przed domem, gdzie nie ma chodnika, czystość i porządek, usuwać śnieg, błoto, posypywać chodnik piaskiem itd. W razie epidemii winien ściśle zastosować się do zleceń sanitarnych co do utrzymywania

porządku i czystości w powyższych częściach domu. Także w niedzielę i święta nie wolno dozorcy pozostawić domu bez dozoru, a w razie wydalenia się winien on nadzór poruczyć odpowiedzialnemu zastępcy.

Dozorca winien czuwać nad należytym oświetleniem tych części domu, które w myśl przepisów regulaminu winny być oświetlone.

Powinien dbać o całość urządzeń wodociągowych, gazowych, elektrycznych i dzwonków elektrycznych od bramy oraz innych urządzeń publicznych znajdujących się w domu i w ogóle ściśle przestrzegać regulaminu oraz przepisów dotyczących utrzymania porządku i czystości. W domach, gdzie są instalacje wodociągowe, z kranem zewnętrznym na ulicę, właściciel realności jest obowiązany dostarczyć dozorcy domu gumowego węża do polewania chodnika; w domach, gdzie ich nie ma, winien dostarczyć konewki z sitkiem.

§ 6.

Obowiązkiem dozorcy domu jest również otwieranie bramy w porze jej zamknięcia, za co należy się 20 gr przed północą i 40 gr po północy za każde otwarcie bramy bez względu na porę roku. Jeżeli lokator posiada klucz od bramy, dozorca otrzymuje 4 zł miesięcznie. Bez zezwolenia właściciela lub jego zastępcy nie wolno dozorcy dawać klucza od bramy lokatorowi lub komukolwiek. Właściciel realności winien powiadomić dozorcę o daniu klucza lokatorowi.

§ 7.

Dozorca domu nie jest obowiązany do wykonywania posług domowych lub robót na rzecz właściciela, a usługi takie mają być przedmiotem odrębnej umowy, jeśli jednak dozorca przy zawieraniu umowy zobowiązał się jednocześnie do posług lub robót domowych na rzecz właściciela lub jego zastępcy za osobnym wynagrodzeniem, nie wolno mu uchylać się jednostronnie od wykonywania przyjętego obowiązku.

§ 8.

Za czynności związane ze stanowiskiem dozorcy otrzymuje tenże oprócz bezpłatnego mieszkania następujące zasadnicze wynagrodzenie płatne miesięcznie z dołu:

a)	w domach parterowych		....	12 zł
b)	„	I piętrowych	....	18 „
c)	„	II „	....	22 „
d)	„	III „	....	33 „
e)	„	IV „	....	44 „
f)	„	V „	....	66 „
g)	„	VI „	....	88 „

Jeżeli w domu znajduje się większa restauracja, większa kawiarnia, większy wyszynk lub pierwszorzędna cukiernia, szkoła z prawem publiczności lub stajnia i zajazd, dozorca otrzymuje 20% dodatek do ustalonego miesięcznego wynagrodzenia, zaś za każde następne przedsiębiorstwo tego rodzaju, mieszczące się w tym samym domu, o 10% więcej.

Jako jednostkę domową uważa się budynek oznaczony jednym numerem orientacyjnym i o jednej klatce schodowej.

Jeżeli dom z powodu pochyłości terenu liczy z którejkolwiek strony większą ilość pięter, wówczas zasadnicze wynagrodzenie dozorcy podwyższa się o połowę różnicy międzypiętrowej.

Jeżeli dom ma więcej klatek schodowych, dozorca otrzymuje dodatkowo za każdą klatkę schodową 30% zasadniczego wynagrodzenia. Podwyżka ta jednak nie odnosi się do tylnej klatki schodowej przeznaczonej dla służby, a nie prowadzącej do mieszkań w oficynach.

Mieszkania położone na poddaszu uważa się za osobne piętro, o ile pojedyńczo lub łącznie przekraczają pięć izb mieszkalnych; mezzanin uważa się za piętro. Dozorca domu obsługujący windę otrzymuje również za każdorazowe użycie windy przez niezamieszkałych w tej realności 10 gr przed i 20 gr po zamknięciu bramy.

§ 9.

O ile dozorca nie otrzymuje oświetlenia w naturze, należy mu się ryczałt po 2.50 zł miesięcznie.

Jeżeli w mieszkaniu dozorcy brak dostatecznej ilości światła dziennego, a istnieje niemożliwość dostarczenia dozorcy innego mieszkania, dozorca ma prawo używania nawet za dnia światła elektrycznego lub gazowego, a gdzie takowego nie ma, dozorca ma otrzymywać od właściciela 1/2 l nafty dziennie lub ryczałt w kwocie 7 zł miesięcznie.

Właścicielowi realności lub jego zastępcy nie wolno zrywać światła elektrycznego lub gazowego z chwilą kiedy go do-

zorca w mieszkaniu posiada. Dozorca nie może używać do oświetlenia żarówki ponad 25 świec.

Właściciel realności obowiązany jest z własnych funduszów sprawić przyrządy, sprzęty i naczynia służące do czyszczenia i oświetlenia domu. Dozorca domu ma je szanować i utrzymywać w należytym porządku, a w razie opuszczenia stanowiska zwrócić w porządku właścicielowi lub administratorowi. O ile właściciel nie dostarcza przyborów do utrzymywania czystości, obowiązany on jest opłacać dozorcy na sprawienie tychże przyborów ryczałt miesięczny: w domu parterowym 2 zł, w jednopiętrowym 3 zł, w dwu i trzypiętrowym 5 zł, w domach wyższych 6 zł.

§ 10.

W szczególnych wypadkach zasługujących na uwzględnienie może sąd pracy zasadnicze wynagrodzenie ustanowione w § 8 niniejszego orzeczenia obniżyć najwyżej o 30%, zwłaszcza o ile realność ma ponad 1/3 izb zamieszkałych przez bezrobotnych lub położona jest na terenie gminy przyłączonej i ma najwyżej jedno piętro.

Mieszkania dozorców.

§ 11.

Dozorca otrzymuje bezpłatnie jedno mieszkanie o powierzchni najmniej 16 m^2, nadające się na ten cel, odpowiadające wymaganiom sanitarnym i położone możliwie na parterze blisko bramy, z piwnicą i prawem używania strychu do suszenia bielizny w tym samym domu. Przy wznoszeniu nowych budynków należy budować mieszkanie dla dozorcy w bramie. Izby winny być wybielone, ze szczelnymi drzwiami i oknami na zawiasach. Szyby w oknach winny być całe. W razie stłuczenia szyby z winy dozorcy, dozorca obowiązany jest wstawić ją w ciągu 2-ch tygodni na własny koszt.

Podłogi i piece winny znajdować się w stanie zdatnym do użytku. Mieszkania winny być ze szczelnym dachem, a tam, gdzie dachy są popsute, winny być naprawione. Dozorcy obowiązani są utrzymywać mieszkania w porządku. Trzymanie w mieszkaniach inwentarza żywego, prócz kota, jest stanowczo wzbronione. Sublokatorów nie wolno przyjmować bez zgody właścicieli, którym przy sprowadzeniu się ma być zameldowany skład rodziny dozorcy.

Od dostarczenia dozorcy piwnicy i strychu właściciel realności jest tylko wówczas zwolniony, jeżeli przeznaczenie tych ubikacji dla dozorcy przez właściciela jest niemożliwe.

Mieszkanie dozorcy przynajmniej jeden raz do roku winno być bielone na koszt właściciela realności.

Bez zgody dozorcy nie wolno właścicielowi realności zmieniać mieszkania służbowego na gorsze. Za mieszkanie służbowe o powierzchni większej aniżeli 16 m^2 nie wolno właścicielowi żądać od dozorcy żadnej dopłaty, ani też uszczuplać należnego mu wynagrodzenia.

Rozwiązanie stosunku służbowego i opróżnienie mieszkania.

§ 12.

Pracodawca może rozwiązać umowę o pracę po uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniu, które winno nastąpić najdalej do dnia 31 grudnia, z terminem ustania stosunku służbowego dnia 31 marca. Jeżeli stosunek służbowy dozorcy trwał nieprzerwanie 10 lat w tej samej realności lub u tego samego właściciela, pracodawca może rozwiązać umowę o pracę po uprzednim 6-miesięcznym wypowiedzeniu, które winno nastąpić do dnia 31 grudnia, z terminem ustania stosunku służbowego dnia 30 czerwca roku następnego.

Wypowiedzenie stosunku służbowego przez dozorcę może nastąpić na trzy miesiące naprzód na koniec każdego miesiąca kalendarzowego.

§ 13.

Niewypowiedzenie pracy przez jedną ze stron w terminie przewidzianym w § 12 powoduje automatyczne przedłużenie stosunku służbowego na okres następny.

§ 14.

Właściciel ma prawo rozwiązać przedwcześnie stosunek służbowy z winy dozorcy, zwłaszcza jeżeli dozorca dopuścił się zaniedbywania swych obowiązków, czynnej zniewagi lub ciężkiej obrazy właściciela lub członka jego rodziny oraz z innych ważnych powodów.

§ 15.

Jeżeli właściciel rozwiązał przedwcześnie stosunek służbowy bez ważnego powodu albo z własnej winy dał dozorcy

powód do przedwczesnego rozwiązania stosunku służbowego, wówczas dozorca zachowuje prawo do wynagrodzenia za cały czas aż do końca trwania stosunku służbowego, określonego w § 12 niniejszego orzeczenia.

§ 16.

Ważny powód do rozwiązania stosunku służbowego wygasa, jeżeli strona nie dokonała rozwiązania go w ciągu 2-ch tygodni od powzięcia wiadomości o zaistnieniu ważnego powodu.

§ 17.

W razie śmierci dozorcy, wdowa względnie pełnoletnie dzieci, które zamieszkiwały wspólnie ze zmarłym, uprawnione są do dalszego zajmowania mieszkania służbowego przez okres 3 miesięcy, licząc od dnia 1-go następnego miesiąca od daty śmierci dozorcy, oraz korzystania z wszelkich dalszych uprawnień, wynikających z niniejszego orzeczenia, o ile wykonują wszelkie obowiązki nałożone na dozorcę niniejszym orzeczeniem, w przeciwnym razie są uprawnione do zajmowania mieszkania służbowego tylko przez jeden miesiąc, licząc od dnia 1-go następnego miesiąca po śmierci dozorcy, bez prawa do jakiegokolwiek wynagrodzenia.

Członkowie rodziny, którzy w dniu śmierci żyli z nim we wspólności domowej, a którym wedle przepisów prawa zmarły winien był dawać utrzymanie i faktycznie ich utrzymywał, mają prawo do pośmiertnej jednorazowej odprawy w łącznej wysokości jednomiesięcznego zasadniczego wynagrodzenia, o ile zaś stosunek pracy trwał ponad 10 lat w tej samej realności lub u tego samego właściciela, w wysokości 3-miesięcznego zasadniczego wynagrodzenia.

§ 18.

Pracodawca jest obowiązany z chwilą zakończenia stosunku służbowego lub rozwiązania stosunku służbowego z jakiegokolwiek powodu całą należytość za pracę, przypadającą dozorcy, bezzwłocznie wypłacić.

§ 19.

Dozorca z chwilą zawarcia umowy o pracę z pracodawcą otrzymuje bezpłatnie książeczkę obrachunkową, czyli książecz-

kę, w której na piśmie ustalone będą warunki pracy i płacy pracownika, przy czym pracodawca obowiązany jest wpisywać do książeczki każdorazowo dokonane wypłaty oraz powierzony inwentarz i narzędzia. Książeczka ma się znajdować w przechowaniu u dozorcy, który przy każdorazowej wypłacie winien ją przedłożyć pracodawcy celem wciągnięcia dokonanych wypłat.

§ 20.

Przyjmowanie w jakiejkolwiek formie przez pracodawcę od dozorcy odstępnego lub też uiszczania tegoż osobie trzeciej za wyraźną lub milczącą zgodą pracodawcy jest wzbronione i właściciel odpowiada solidarnie wraz z przyjmującym za zwrot pobranego odstępnego.

§ 21.

Dozorca domu otrzymuje polecenia od właściciela realności względnie upoważnionego zastępcy. W domach, w których jest kilku współwłaścicieli, należną z tytułu pracy pensję otrzymuje dozorca domu w całości od zarządzającego realnością współwłaściciela realności, względnie jego zastępcy. Roszczenia wynikające ze stosunku służbowego dozorca ma prawo dochodzić od któregokolwiek współwłaściciela w całości.

§ 22.

Dozorca ma prawo do płatnego urlopu przez 8 dni kalendarzowych, jeżeli stosunek pracy trwał nieprzerwanie co najmniej rok, i przez 15 dni, jeżeli stosunek pracy trwał co najmniej przez 3 lata. Na czas trwania urlopu obowiązany jest dozorca pozostawić w swoim zastępstwie odpowiednią osobę.

§ 23.

Właściciel realności lub zarządca jest obowiązany wydać dozorcy przy ukończeniu stosunku służbowego pisemne świadectwo pracy, stwierdzające czas i rodzaj służby.

Ubezpieczenie.

§ 24.

Dozorca winien być ubezpieczony w ubezpieczalni społecznej. W realnościach, w których używa się windy, dozorca domu względnie członek rodziny dozorcy stale obsługujący windę winien być ubezpieczony od wypadku, w myśl postanowień usta-

wy o ubezpieczeniu społecznym. Opłaty za ubezpieczenie od wypadków uiszcza w całości właściciel domu.

Rozstrzyganie sporów.

§ 25.

Wszelkie indywidualne spory, powstałe na tle niedotrzymywania warunków niniejszego orzeczenia między właścicielami a dozorcami domów, rozstrzyga Sąd Pracy we Lwowie.

Postanowienia końcowe.

§ 26.

Orzeczenie niniejsze przedłuża się automatycznie na rok następny, o ile żadna ze stron na miesiąc przed dniem wygaśnięcia orzeczenia nie zgłosi sprzeciwu.

Lwów, dnia 14 marca 1938 r.

Przewodniczący:
(—) *inż. Stanisław Pławski*
obwodowy inspektor pracy

Członkowie:
(—) *Wincenty Stafiński*
sędzia Sądu Okręgowego we Lwowie

(—) *Tadeusz Gretschel*
referendarz Urzędu Wojewódzkiego
we Lwowie

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ.

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40

Drukarnia Państwowa Nr 98381, 26.IV.1938. 800.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 40 gr.**